

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

3. De solatijs humanæ ignorantiae contra astutiam & potentiam diaboli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

*Rom. 8.**Iacob. 1.**Matth. 5.*

Iud: Omne gaudium existimate fratres cum in tentationes varias incideritis: dicit glossa. Spe illius boni ad quod tenditis, quicquid in via cōtigerit, gaudere debetis. In Psal. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. Beati eritis, cum maledixerint vobis homines, & cū vos persecuti fuerint, &c. Gaude te & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.

*De solatiis humane ignorantie & fragilitatis
contra astutiam & potentiam
diaboli.*

CAPVT III.

*Serm. 1. su-
per Cant.
parum an-
te med.*

Item notandum, quòd licet hostes nostri invisibiles sint multò nobis potentiores & astutiores: habent tamen serui Dei multa solatia & contra eorum potentiam, & contra eorum astutiam. Et possumus ostendere decem solatia, quæ habent contra eorum potentiam. Primum est, liberi arbitrij nobilis potestas, quæ diabolo cogi non potest, de qua Bernardus. Arbitrij libertas est planè diuinum quiddam, præfulgens in anima tanquam gemma in auro. Et hac nempe inest illi inter bonū & malum, nec non inter vitā & mortem, & inter lucem & tenebras, cognitio iudicij & optio eligendi. In hac libertate homo non est inferior diabolo: imò ei præcellit, quia liberum arbitrium diaboli adeò inclinatum est ad malum, & depressum, quòd ad bonum surgere nō valet. Propter hanc libertatem arbitrij quæ est in homine, dicit Gregorius

Non

Non est timendus hostis, quia non potest vincere nisi volentem. Et super illud Matthæi 4. Mitte te deorsum. Glossa. In quo infirmus ostenditur, cum nulli nocere possit, nisi prius ille se deorsum miserit. Secundum est gratia Spiritus sancti, quæ in seruis Dei est: quam diabolus non habet, nec habere potest. Non est timendus spiritus malus ei, cuius infirmitatem iuuat Spiritus sanctus. Spiritus adiuuat infirmitatem nostrâ. Gratia ista Apostolos fecit inuincibiles. Sedete in ciuitate, donec induamini virtute ex alto: Accipietis virtutem superuenientis Spiritus sancti in vos, & eritis mihi testes. Gratia ista Dei armatura est, quæ si ab homine non abiiciatur, homo à diabolo non superatur. Boëtius in libro de consolatione: Talia contuleramus arma, quæ nisi prior abiecisses, inuictis te, firmitate tuerentur. Tertium est ligatio diaboli, quæ non finit eum inferre violentiam seruis Dei, nec in eorum corporibus, nec in rebus, nisi accepta licentia à Deo: vt patet in Iob, cui vnâ ouiculam diabolus auferre non valuit, donec licentiam à Deo accepit. Quartum est refrenatio diaboli à têtatione seruatorum Dei, vt non incitet eos ad malum quantum vellet: Fidelis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis: sed faciet etiam cum têtatione prouentum, vt possitis sustinere. Nunquid illudes ei quasi aui, aut ligabis eum ancillis tuis? Deus diabolo quasi aui illudit: dum in sanctis carnis fragilitatem attendes, virtutem mentis quæ latet, non perpendit; quæ agnita ipse eos metuit. Gregorius: Si antiquus hostis à mête ceperit expelli, ex diuina largitate ple-

*Glossa ord.
ibid.*

*Rom. 8.
Luc. 9. 11.
Actor. 1.*

Iob. 1.

1. Cor. 10.

Iob. 40.

*Lib. 3. dial.
c. 20. in fine.*

plerumq; agitur, vt non solum iam timeri non debeat, sed ipse etiam bene viuentium virtute terreatur. Ancillis ligatur, quando adeo potestas eius refrenatur, vt etiam à puellulis superetur. Virgo vna aliquando tenet contra diabolum castrum fragile corporis sui 40. annis. Quintum est angelorum custodia: quam Deus vocat sepem: Auferam sepem eius, & erit in direptionem. Angelis suis Deus mandauit de te: Raphaël religauit dæmonem in deserto: Dixit Elizeus ad ministrum suum. Noli timere. Plures enim nobiscum sunt, quàm cum illis. Sextum est adiutorium fratrum. Prouerb. 18. Frater qui adiuuatur à fratre, quasi ciuitas firma. Gregorius. Electorum multitudinem eo maligni spiritus pertimescunt, quo eos per charitatis concordiam vnitos contra se, & conglobatos conspiciunt. Septimum est adiutorium sanctorum. Bernardus super Cantic. Bene tecum agitur mater Ecclesia, bene tecum agitur in loco peregrinationis tuæ: de cælo & de terra venit auxilium tibi. Octauum est gratia diuinæ protectionis seruis Dei promissa: quam Dauid vocat scutum, dicens: Scuto circumdabit te veritas eius. Bernardus: Quemadmodum vndique sunt bella, vndique sunt præsidia. Idem: Veritas circumdabit, quia verax est qui promittit, & sic exhibet vt promittit. Fidelis Deus est, &c. vt supra. Idem. Non incongruè scuto comparatur gratia diuinæ protectionis: quod in superiore parte latum est, vt caput humerosq; custodiat: in inferiori verò strictius vt minus oneret, maximè quod graciliores sunt tibiæ, nec tam facile vulnerentur.

Isa. 5.

Psal. 4.

Tob. 8.

4. Reg. 6.

Hom. 8. in

Ezech. 17.

ter prin. &

medium.

Serm. 77.

super Cant.

circa med.

Serm. 5. su-

per Psa. qui

habitat

circa med.

1. Cor. 10.

tur: sed nec adeò periculosum fit in illis parti-
 bus vulnerari. Sic omnino militibus suis Chri-
 stus, ad inferiora tuenda, magnam stricturam
 & penuriam rerum temporalium donat, nec
 vult eos illarum multitudine prægruari: sed
 vult vt victum & vestitum habentes contenti
 sint. In superioribus verò dat latitudinem a-
 bundantis gratiæ spiritualis; ideo serui Dei de-
 bent intendere, vt sanctorum suffragia & Dei
 protectionem habeant. Bernardus: Oratione o-
 pus est, ne inducamur in tentationem. Vnde est
 illud in oratione Dominica: Et ne nos inducas
 in tentationem. Item: Lucæ 18. Oportet semper
 orare, & non deficere. Eiusdem 21. Vigilate om-
 ni tempore, orantes, &c. I. ad Thessal. 5. Sine in-
 termisione orate. Bernardus: Qui sumus nos,
 aut quæ est fortitudo nostra, vt tam multis ten-
 tationibus resistere valeamus? Et subdit: Hoc e-
 rat in te, quod querebat Deus. Hoc erat ad quod
 nos perducere satagebat, vt videntes defectum
 nostrum, & quod non fit nobis auxilium: ali-
 unde ad eius auxilium tota humilitate curra-
 mus. Cum ergo impetum tentationis sentimus
 in cogitatione, statim fugiamus ad ipsum, &
 postulemus eius auxilium. Nonum est supposi-
 tio manus diuinæ in casu seruorum Dei. Ber-
 nardus: Omnes aliquando est necesse cadere,
 dum in hoc seculo detinentur: sed alij collidun-
 tur, alij non, quia Dominus supponit manum
 suam. Sed quomodo eos discernere poterimus:
 vt segregemus iustos ab iniustis? Et subdit: Hoc
 interest inter eorum casus, quòd iustus suscipi-
 tur à Domino, ideoq; resurget fortior: iniustus
 cum

*Serm. 5. su-
per Psa. qui
habitat.*

*Serm. 5. in
quadrage-
simum an-
te mediū.*

*Serm. 2. su-
per Psalm.
qui habi-
tat inter
princip. &
medium.*

Ser. 17. super Cant. à medio illius.

cùm ceciderit, non adiiciet vt resurgat, imò aut in pudorem noxium, aut in impudentiam cadit. Aut enim excusat quod fecit, & hoc est pudor adducens peccatum: aut fit ei frons meretricis, & iam nec Deum timet, nec hominem reueretur. Decimum est benigna Dei ordinatio: qua diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundùm propositum vocati sunt sancti. Bernard. Iocundum Dei iudicium: quod ille superbus malleator humilium, nesciens fabricat eis coronas perpetuas, omnes impugnando, & omnibus succumbendo. Idem: Stat propositum, stat sententia Dei super timentes eum, ipsorum dissimulans mala & remunerans bona: vt miro modo non solùm bona, sed etiam mala cooperètur in bonum. Idem: Nonne casus nobis cooperàtur in bonum: vnde humiles efficimur & cautiores?

*Ioan. 14.
1. Ioan. 2.
1. Cor. 2.*

Exod. 7.

Còtra astutiam diaboli habent etiam solatia serui Dei, de quibus quinq; tangere sufficiat. Primum est sacræ Scripturæ documentum. Secundum spiritualium virorum consilium. Tertium exemplum Christi & Sanctorum. Quartum instructio angelorum. Quintum Spiritus sancti magisterium, qui errore periculoso eos errare non permittit. Ille vos docebit omnia, & vnctio eius docebit vos de omnibus. Sapientia Christi & seruorum eius præualet astutia dæmonum. Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus: & etiam dæmonibus. Serpens qui factus ex virga Mosi, deuorat serpentes factos ex virgis Magorum. In serpente astutia designatur. Contra hoc quod diabolus omnibus crea-

tur

turis vtitur ad seruatorum Dei impugnationem, solatium est quod serui Dei eisdem possint vti ad sui defensionem. Creaturæ enim incitant ad Dei timorem, amorem & laudem. Contra hoc quod serui Dei castrum cordis contra hostes inuisibiles habet defendere, quod maius est mundo, cum creatoris & creaturarum capax sit: solatium est, quod porta huius castri clausa, hostes non timentur. Hæc porta est intellectus, per quæ noxia & salubria ad animam intrant. Hæc porta clausa est, cum intellectus salubri meditatione occupatur. Cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio ora patrem tuum. *Matth. 6.*

Quomodo repugnandum sit hosti, cum impugnat molestiis, & cum impugnat delitiis.

CAPVT IIII.

Item notandum quod diabolus quandoque impugnat molestiis, quandoque delitiis. Cum impugnat molestiis, non est fugiendum. Bonæ enim sunt, & fugientes magis grauât. *Mi Domine Deus quid dicam, videns Israëlem hostibus suis terga vertentem? Sen. Quemadmodum perniciosior est hostis fugientibus: sic omne fortuitum incommodum magis instat cedenti ex aduerso. Salustius: Fugientes sæpius videas capi & occidi: fortissimum quemque, tutissimum. Bern. in epist. Sola causa qua perdere possis victoriam, fuga est. Fugiendo, illam poteris amittere, moriendo non potes. Et beatus es si pugnando moriaris: quia mox coronaberis: vix autem tibi, si declinando pugnam, perdis simul*

Iosue 7.

Epist. prima in fine illius.